

**Центральний державний архів-музей
літератури та мистецтва України**

**Документи українських колекціонерів –
збирачів творів літератури і мистецтва.
Колекція**

Лобанов-Ростовський Микита Дмитрович
1935 р. нар.
американський колекціонер, геолог і банкір

ФОНД № 1256

ОПИС № 9

справ постійного зберігання
1981 – 2002
(крайні дати документів)

ЗМІСТ

	од.зб.	стор.
Передмова		3
Іменний покажчик		6
Список скорочень		8
I. Творчі документи Лобанова- Ростовського М.Д.	1–14	9
II. Листи Лобанова-Ростовського М.Д.	15–16	13
III. Документи до біографії Лобанова- Ростовського М.Д.	17–19	14
IV. Документи про Лобанова- Ростовського М.Д.	20–22	14
Додаток № 1. Список літератури		17

ПЕРЕДМОВА

Микита Дмитрович Лобанов-Ростовський – один з найвідоміших в світі колекціонерів російського живопису кінця ХІХ – початку ХХ століть, американський геолог та банкір російського походження. Член Американської асоціації геологів-нафтовиків та Американського інституту інженерів гірничої, металургійної та нафтової промисловості.

М.Д. Лобанов-Ростовський народився 6 січня 1935 року в Софії в родині російських емігрантів Д.І. Лобанова-Ростовського й І.В. Вирубової. Прийнявши американське громадянство, у 1958 році закінчив Оксфордський університет за спеціальністю “геологія” (бакалавр і магістр). Згодом продовжив навчання у США, де 1960 року одержав ступінь магістра економічної геології Колумбійського університету (Нью-Йорк), а в 1962 році – магістра банківського обліку (Нью-Йоркський університет).

У 1960–1961 роках працював в Аргентині нафтовим геологорозвідником. У 1961–1967 рр. – помічник завідувача міжнародного відділення Chemical Bank (тепер Chase Bank, Нью-Йорк). У 1967–1970 рр. – помічник віце-президента компанії Prudential (Нью-Йорк). 1970 –1979 рр. – на посаді віцепрезидента Wells Fargo Bank в Сан-Франциско та завідувач відділенням банку по Близькому Сходу та Африці. Протягом 1980–1983 рр. М.Д. Лобанов-Ростовський – старший віцепрезидент Міжнародного банку фінансів і ресурсів в Лондоні. До 1997 р. – радник фірми “De Biers” з видобутку і продажу алмазів.

Активно займається громадською діяльністю. Довічний член Спілки меценатів музею “Метрополітен” (Нью-Йорк), член Бюро фонду Кирила і Мефодія (Софія), правління Інституту сучасної російської культури (Лос-Анджелес), Асоціації американських учених російського походження (Нью-Йорк), ради директорів Міжнародного фонду мистецтва і просвіти (Вашингтон), Товариства колекціонерів (Москва), академік Міжнародної інформаційної академії при ООН (Женева), попечитель Російського камерного оркестру (Лондон). Живе в Лондоні.

У 1990-х роках М.Д. Лобанов-Ростовський налагодив активні контакти з Росією, а відтак – і з Україною (початок 2000-х): листувався з

Міністерством культури України та музейними кураторами про організацію виставок українського мистецтва за кордоном, давав численні інтерв'ю з питань розвитку в Україні музейної справи. В той самий час, 2002 року, М.Д. Лобанов-Ростовський передав більшу частину матеріалів до ЦДАМЛМ України (решта надійшла у 2010 році), на основі яких було укладено опис № 9 фонду № 1256 “Документи українських колекціонерів – збирачів творів літератури і мистецтва. Колекція”.

У 2010 році документи надійшли на науково-технічну обробку, в результаті якої було укладено опис на 22 од. зб. за 1981–2002 роки. У розділі “Творчі документи Лобанова-Ростовського М.Д.” особливий інтерес становить анований каталог “Художники русского театра. Из собрания Никиты и Нины Лобановых-Ростовских”, оснащений фотоілюстраціями (три машинописних зброшурованих томи). Життя та творчість значної частини представлених у ньому художників пов'язані з Україною. Наступним етапом “осмислення” цієї колекції стала монографія “Російський театральний живопис 1880–1930 років” Дж. Болта (окремі розділи та загальна редакція – М.Д. Лобанов-Ростовський), представлена у п'яти варіантах 1980-х – 1990-х років. Найпізніший з великих рукописів фондоутворювача – розгорнута документальна автобіографія (“Спогади (записки колекціонера)”). Менші за обсягом статті та інтерв'ю систематизовано у справах за наступними темами: колекціонування російського мистецтва, портрети видатних діячів світового мистецтва, міжнародна політика й економіка, перспективи розвитку музейної справи в Україні. В кінці розділу розміщено стенограму круглого столу про російський авангард, що відбувався в Лондоні у 1999 році і в якому, зокрема, брав участь М.Д. Лобанов-Ростовський. У межах підрозділів справи систематизовано за хронологією.

Епістолярний розділ містить листи М.Д. Лобанова-Ростовського до видатного українського мистецтвознавця Д.О. Горбачова (дев'ять документів за 2000–2001 роки) та кінорежисера Н.О. Пасічник, автора документального фільму про М.Д. Лобанова-Ростовського. Справи систематизовано за прізвищами адресатів. Серед матеріалів розділу “Документи до біографії Лобанова-Ростовського М.Д.” – біографічна довідка про фондоутворювача, а також його листування з Міністерством культури України та редакцією журналу “Наше наследие”. Справи систематизовано за хронологією.

Заключний розділ, “Документи про Лобанова-Ростовського М.Д.”,

містить добірку оглядів у газетній та журнальній періодиці, присвячених виставкам на матеріалах колекції фондоутворювача, а також два великих документально-біографічних нариси А.П. Баннікова й О. Горбовського про М.Д. Лобанова-Ростовського. Справи розділу систематизовано за хронологією.

Опис укладено згідно з методичними рекомендаціями “Робота з документами особового походження” (Київ, 2009).

Передмову склала
провідний спеціаліст
відділу довідкового апарату
та обліку документів
5.04.2011 р.

Ю.В. Бентя

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

	од. зб.
Банніков А.П.	22
Барран Дж.	14
Берлін І.	6
Болт Дж.	9–13
Варолі Дж.	16
Геллен Н.	16
Горбачов Д.О.	15, 20
Горбовський О.	21
Данилевич Н.	6
Джуде Е.	14
Завалишин В.	20
Мейлах М.	20
Наков А.Б.	14
Пасічник Н.О.	5, 16
Пожарська М.М.	20
Пушкін О.С.	6
Сараб'янов Д.В.	14
Сперанська О.	14
Фальц-Фейн Е.О.	6

од. 3б.

Barran Julian	14
Bowlt John E.	9–13
Hellen Nicholas	16
Juda Annely	14
Speranskaya Olga	14
Varoli John	16

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

англ.	англійський
арк.	аркуш
газ.	газета
журн.	журнал
зв.	зворот
ін.	інший
комп.	комп'ютерний
маш.	машинопис
нар.	народження
р.	рік
рос.	російський
укр.	український

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Директор ЦДАМЛМ України
 _____ Л.В. Скрипка
 30.06.2011 р.

ФОНД № 1256

Документи українських колекціонерів –
 збирачів творів літератури і мистецтва.
 Колекція

Лобанов-Ростовський Микита Дмитрович
 1935 р. нар.
 американський колекціонер, геолог і банкір

ОПИС № 9
 справ постійного зберігання

1981 – 2002
 (крайні дати документів)

Надходження згідно з актами № 38 від 06.06.2002 р.,
 № 54 від 06.09.2002 р., № 70 від 11.11.2002 р., № 53 від 18.03.2010 р.

№ пп	Заголовок справи	Дати документів	К-сть док.	К-сть арк.	Прим ітки
1.	<p>І. Творчі документи Лобанова- Ростовського М.Д.</p> <p>“Художники русского театра. Из собрания Никиты и Нины Лобановых-Ростовских”. Анотований каталог колекції з фотоілюстраціями. Початок. Копія маш. з правкою автора. Зброшурований примірник.</p>	[поч. 1990-х]	1	964	

№ пп	Заголовок справи	Дати документів	К-сть док.	К-сть арк.	Прим ітки
2.	<p>“Художники русского театра. Из собрания Никиты и Нины Лобановых-Ростовских”.</p> <p>Анотований каталог колекції з фотоілюстраціями.</p> <p>Продовження.</p> <p>Копія маш. з правкою Лобанова-Ростовського М.Д.</p> <p>Зброшурований примірник.</p>	[поч. 1990-х]	1	617	
3.	<p><i>Те саме.</i></p> <p>Закінчення.</p> <p>Зброшурований примірник.</p>	[поч. 1990-х]	1	1014	
	* * *				
4.	<p>“Спогади (записки колекціонера)”.</p> <p>Документальна автобіографія.</p> <p>Комп. друк з правкою автора.</p> <p>Зброшурований примірник.</p>	2002	1	372	
	Статті, інтерв'ю				
5.	<p>“Мое собрание русской театральной живописи”,</p> <p>“Русский антикварный рынок на рубеже XX – XXI веков” та ін. – з питань колекціонування російського мистецтва.</p> <p>Комп. друк, вирізки з газ.</p> <p>“Вечерний клуб”, “Русская мысль” та ін.</p> <p>Оригінали, копії.</p> <p>Англ., рос. мови.</p> <p>На зв. арк. № 14 – лист Лобанова-Ростовського М.Д. до Пасічник Н.О.</p>	1981 – 2002, б/д	12	95	

№ пп	Заголовок справи	Дати документів	К-сть док.	К-сть арк.	Прим ітки
6.	<p>“Барону...”, “Мои встречи с Исайей Берлиным”, “Улыбка Пушкина” – про Берліна І., Пушкіна О.С., Фальц-Фейна Е.О. Комп. друк, копії вирізок з газ. “Европейский вестник” та ін. Додається обкладинка книги “Барон Фальц-Фейн. Жизнь русского аристократа” Данилевич Н. Арк. № 3.</p>	2000 – 2001	4	10	
7.	<p>“Банкиру незачем служить в разведке”, “Проблема Афганистана” та ін. – з питань міжнародної політики та економіки. Комп. друк, копії вирізок з газ. “Наше слово”, “Российские вести” та ін.</p>	2001 – 2002	7	20	
8.	<p>“Живопись – Украина”, “Чому немає сучасного українського мистецтва в українських музеях?” – про розвиток музейної справи в Україні. Комп. друк, копія вирізки з газ. “Високий замок”. Рос., укр. мови.</p>	2002	2	5	

№ пп	Заголовок справи	Дати документів	К-сть док.	К-сть арк.	Прим ітки
	<p>Монографія за матеріалами власної колекції у співавторстві з Болтом Дж. (John E. Bowlt)</p>				
9.	<p>“Російський театральний живопис 1880–1930 років” (“<i>Russian Stage Design 1880–1930</i>”). [Маш.], копія. Англ. мова. Зброшурований примірник.</p>	[1985]	1	127	
10.	<p><i>Te same.</i> Варіант (без початку). [Маш.], копія з правкою Лобанова-Ростовського М.Д.</p>	[1985]	1	110	
11.	<p><i>Te same.</i> Варіант. Комп. друк.</p>	[кін. 1980-х]	1	142	
12.	<p><i>Te same.</i> Варіант (без початку). Гранки.</p>	1990	1	65	
13.	<p><i>Te same.</i> Варіант (розширений і доповнений). Комп. друк з правкою Лобанова-Ростовського М.Д. Зброшурований примірник.</p>	[1994]	1	463	

№ пп	Заголовок справи	Дати документів	К-сть док.	К-сть арк.	Прим ітки
	* * *				
14.	<p>Сперанська О. (Speranskaya Olga) <i>“Російський авангард: джерела, колекціонування, події, “підробки”, експертиза, повернення”</i>. Стенограма круглого столу за участю Лобанова- Ростовського М.Д., Джуде Е. (Annely Juda), Баррана Дж. (Julian Barran), Накова А.Б. та Сараб’янова Д.В. Комп. друк з правкою Лобанова- Ростовського М.Д. Англ. мова.</p> <p>II. Листи Лобанова- Ростовського М.Д.</p>	8 грудня 1999	1	14	
15.	<p>Горбачову Д.О. На зв. листів – статті з мистецьких питань, листування Лобанова-Ростовського М.Д. з Міністерством культури України.</p>	13 червня 2000 – 7 травня 2001	9	25	
16.	<p>Пасічник Н.О. На копіях статей <i>“Museums will hire out art treasures from the vaults”</i> Геллена Н. (Nicholas Hellen) та <i>“Hermitage under attack”</i> Варолі Дж. (John Varoli) з питань розвитку музейної справи.</p>	27 червня 2000	1	2	

№ пп	Заголовок справи	Дати документів	К-сть док.	К-сть арк.	Прим ітки
III. Документи до біографії Лобанова- Ростовського М.Д.					
17.	Біографічна довідка.	після 1989	1	1	
18.	Листування з Міністерством культури України про організацію виставок українського мистецтва за кордоном.	2001	3	3	
19.	<i>Te same</i> – з журналом “ <i>Наше наследие</i> ” про публікацію інтерв’ю.	18 квітня 2002	1	1	
IV. Документи про Лобанова- Ростовського М.Д.					
20.	Горбачов Д.О., Завалишин В., Мейлах М., Пожарська М.М. “ <i>Праздник цветомузыки</i> ”, “ <i>Сокровища, спасенные от забвения</i> ” та ін. Огляди виставок на матеріалах колекції Лобанова-Ростовського М.Д. Копія маш. з правкою Лобанова-Ростовського М.Д. та вирізок з газ. “ <i>Лондонський кур’єр</i> ”, журн. “ <i>ПіК</i> ”.	1988 – 1999, б/д	4	28	

№ пп	Заголовок справи	Дати документів	К-сть док.	К-сть арк.	Прим ітки
21.	Горбовський О. “Последний из Рюриковичей”. Документально-біографічний нарис. Комп. друк з правкою.	2001	1	58	
22.	Банніков А.П. “Судьба на фоне коллекции (собрание театральной живописи князя Н.Д. Лобанова- Ростовского)”. Документально-біографічний нарис (без закінчення). Маш., копія.	2001 – 2002	1	51	

В даний опис № 9 з № 1 по № 22 внесено 22 (двадцять дві) одиниці зберігання – 56 (п’ятдесят шість) документів на 4187 (чотирьох тисячах ста вісімдесяти семи) аркушах.

Опис склала:
провідний спеціаліст
04.04.2011 р.

Ю.В. Бентя

СХВАЛЕНО
Протокол ЕПК ЦДАМЛІМ України
від 01.07.2011 р.
№ 7

Прийнято на державне зберігання до архіву-музею 22 (двадцять дві) одиниці зберігання – 56 (п'ятдесят шість) документів на 4187 (чотирьох тисячах ста вісімдесяти семи) аркушах.

Документи передала:
провідний спеціаліст
04.04.2011 р.

Ю.В. Бентя

Прийняли:
начальник відділу забезпечення
збереженості документів

Л. Д. Харалампова

Головний спеціаліст
05.09.2011 р.

Т. М. Снежкова

Додаток № 1
до опису № 9
фонду № 1256

**Список літератури,
переданої до ЦДАМЛМ України
згідно з актами № 38 від 06.06.2002 р., № 54 від 06.09.2002 р.**

№№ п.п.	Автор і назва	Кількість прим.	Інв.№	При- мітки
1.	Колоколь, 2002 № 1. – Лондон: Kolokol Pub., 2002.	1	54065п	
2.	Колоколь, 2002 № 2. – Лондон: Kolokol Pub., 2002.	1	54066п	

Всього до списку внесено 2 (дві) назви літератури у 2 (двох)
примірниках з № 1 по № 2.

Список склала:
завідувач сектору зберігання
друкованих видань
відділу забезпечення
збереженості документів
10.06.2011 р.

О. С. Алексеєнко